

19 MAART 1998

INGEBRUIKNAME
MENSE RUITER-ORGEL

DE VOORHOF
ASSEN

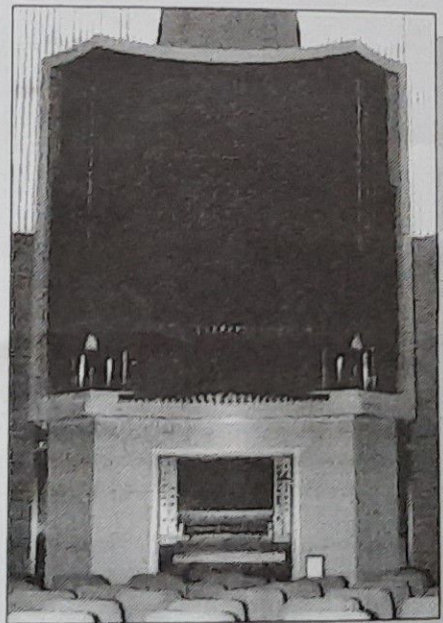
EEN 'NIEUW' ORGEL VOOR 'DE VOORHOF' IN ASSEN

2

Vanavond speelt het nieuwe orgel in de Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt 'De Voorhof' voor het eerst. Een bijzondere dag, waar al lang naar is uitgezien.

Het kerkgebouw, een fraai ontwerp van architectenbureau De Ruiter te Assen, werd officieel in gebruik genomen in september 1996. Vanaf die tijd werd de gemeentezang begeleid op een elektronisch orgel, menige keren ook met extra begeleiding van koperblazers. Aan de elektronische interimperiode komt vandaag een eind. Recht tegenover de preekstoel staat nu een nieuw pijporgel. Echt een nieuw instrument is het niet, want het heeft een eerder leven gehad in de 'Mirtekerk' in Groningen, waar het in 1964 werd opgeleverd. Hoewel het afscheid in Groningen zwaar viel, is het toch goed dat dit orgel weer een goede plaats heeft gekregen.

De maker van dit orgel, orgelbouwer Mense Ruiter uit Zuidwolde (Gr.), bouwde het orgel voor de gemeente waar hij zelf lid van was. Of hij daarom nog meer zijn best deed dan anders is niet bekend. Wel is het resultaat een uiterst fraai en degelijk instrument geworden. Het orgel is modern van vorm en past bijzonder goed in het lijnenspel van het kerkgebouw. Het orgel heeft een heldere klankkleur. De inspiratie voor het orgel had de internationaal beroemde bouwer opgedaan tijdens een reis naar Frankrijk, waar hij onder de indruk raakte van de klankschoonheid van sommige orgels. Het overgeplaatste Ruiter-orgel kenmerkt zich door een milde en ronde klank. Het orgel onderscheidt zich daardoor van de scherpe intonatie van sommige Neo-Barokorgels, die in dezelfde tijd gebouwd zijn. De gemeente van Assen-Marsdijk kon het monumentale instrument kopen, omdat de Groningse Mirtekerk dicht gaat: het gebouw wijkt binnenkort voor woningbouwplannen. De gemeente van de Mirtekerk is in vergaand stadium van onderhandeling over de aankoop van een ander (groter) kerkgebouw waarin een orgel aanwezig is.

De dispositie van het orgel vindt u op de achterzijde van dit programmaboekje.

1. SAMENZANG - Psalm 146 : 1

3

1. Ik wil zingen al mijn dagen:
Halleluja, prijs de HEER.
Psalm en lied, Hem opgedragen,
zal ik wijden aan zijn eer.
Juich, mijn ziel, in God verblijd,
heel uw aardse levenstijd.

2. OPENING

3. SYMBOLISCHE OVERHANDIGING VAN HET ORGEL

4. SAMENZANG - Psalm 100 : 1, 2, 3 en 4

1. Juicht, alle volken, prijst de HEER!
Dient God met vreugde, geeft Hem eer.
Komt, jubelt voor zijn aangezicht
en wandelt vrolijk in zijn licht.

De HEER is God, erkent zijn macht,
Hij schiep ons door zijn grote kracht.
Wij zijn van Hem in eeuwigheid
zijn volk, de schapen die Hij weidt.

Gaat zingend door zijn tempelpoort,
zet in zijn voorhof 't zingen voort,
zingt daar zijn grote naam ter eer,
zingt tot zijn glorie, looft de HEER!

Want goedertieren is de HEER,
zijn goedheid eindigt nimmermeer,
zijn trouw en waarheid houden kracht
tot in het verste nageslacht.

5. ORGELSOLO

Koraal en 4 variaties over Psalm 100 - *Wim van Beek*

6. HET ORGEL NADER BEKEKEN EN BELUISTERD

De orgelbouwer vertelt ... de organist speelt ...

7. DANK U WEL ... ?!

8. ORGELSOLO

"In Dir ist Freude" BWV 615 - *Johann Sebastian Bach (1685 - 1750)*

9. SAMENZANG - Gezang 301 : 1, 2 en 5 L.v.K.

1 Wij moe-ten Go-de zin-gen
hal-le - lu - ja,
om al-le goe-de din-gen
hal-le - lu - ja,
al zijn wij vreemde-lin-gen
in schan-de en in scha,

Gij zendt uw ze - ge - nin - gen
hal - le - lu - ja.

Hij schenkt de levensadem, Hij geeft de levensgeest,
in schande en in schade is Hij nabij geweest,
aan al wie Hem aanbaden, aan ieder die Hem vreest,
komt Hij, de Heer, te stade, de minsten allermeest.

Wij moeten Gode zingen halleluja,
de Heer van alle dingen die leeft in gloria,
met alle stervelingen, niet komt zijn eer te na,
wij moeten Gode zingen halleluja.

10. ORGELSOLO

Trio in F - *Johann Ludwig Krebs (1713 - 1780)*

11. DANK U WEL ... ?!

12. SAMENZANG - Gezang 434 : 1, 2, 3, 4 en 5 L.v.K.

1 Lof zij de Heer, de al-mach-ti-ge Koning der e - re.
Laat ons naar har-te-lust zin-gen en blij mu-si-ce - ren.
Komt al - len saam,
psalmzingt de hei - li - ge naam,
looft al wat a-demt de He - re.

Lof zij de Heer, Hij omringt met zijn liefde uw leven;
heeft u in 't licht als op adelaarsvleuglen geheven.
Hij die u leidt, zodat uw hart zich verblijdt,
Hij heeft zijn woord u gegeven.

Lof zij de Heer die uw lichaam zo schoon heeft gegeven,
dagelijks heeft Hij u kracht en gezondheid gegeven.
Hij heeft u lief, die tot zijn kind u verhief,
ja, Hij beschikt u ten leven.

Lof zij de Heer die uw huis en uw haar heeft gezegend,
lof zij de hemelse liefde die over ons regent.
Denk elke dag aan wat zijn almacht vermag,
die u met liefde bejegt.

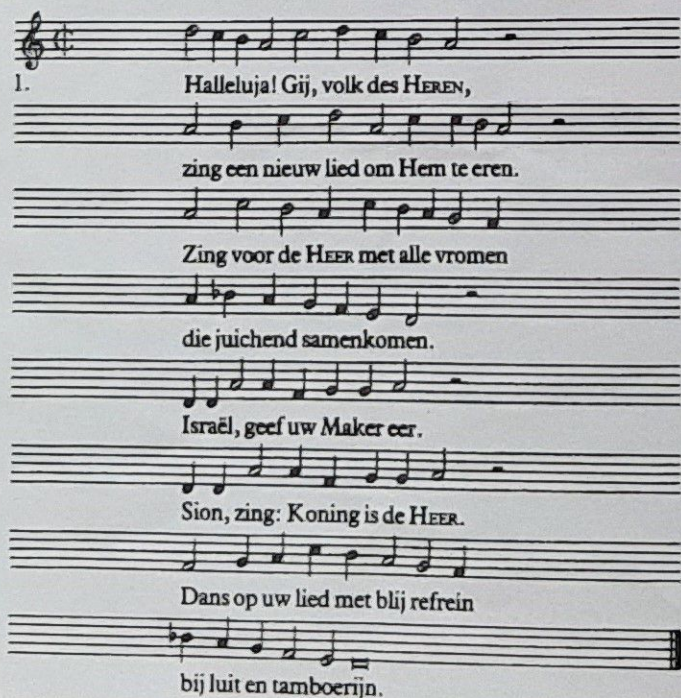
Lof zij de Heer met de heerlijkste naam van zijn namen,
christenen looft Hem met Abrahams kinderen samen.
Hart wees gerust, Hij is uw licht en uw lust.
Alles wat ademt zegt: Amen.

13. ORGELSOLO

Dorische Toccata BWV 538 - *Johann Sebastian Bach (1685 - 1750)*

14. SLUITING

15. SAMENZANG - Psalm 149 : 1

1. Halleluja! Gij, volk des HEEREN,
zing een nieuw lied om Hem te eren.
Zing voor de HEER met alle vromen
die juichend samenkomen.
Israël, geef uw Maker eer.
Sion, zing: Koning is de HEER.
Dans op uw lied met blij refrein
bij luit en tamboerijn.

Jan Harryvan studeerde aan het Stedelijk Conservatorium te Groningen hoofdwerk orgel bij Wim van Beek en Johan Beesink en koördirectie bij Coen Kortbeek. In 1985 behaalde hij het diploma *Uitvoerend Musicus voor orgel*, waarna hij lessen nam bij Albert de Kleer te Raarlem. In 1987 vervolgde hij zijn studie bij Jean Langlais en Marie-Louise Jaquet-Langlais aan de *schola Cantorum te Parijs*. Hij behaalde de hoogste onderscheiding van het *Diplôme de Virtuosité*. In 1995 nam hij lessen bij Stef Tuinstra voor de interpretatie van muziek uit renaissance en barok. Momenteel studeert hij bij Daniel Roth, titulaire organist van de St. Sulpice te Parijs. Jan Harryvan verzorgde opnamen voor radio, LP en CD. Kortgeleden verscheen een CD met Bach-werken, gespeeld op het orgel van de Grote Kerk te Vollenhove (Ov).

Hij is als organist verbonden aan de Noorderkerk (orgel van Gebr. Reel te Heerde) en de Kandelaarkerk (orgel van Mense Ruiter Orgelmakers te Zuidwolde) te Groningen en is als docent werkzaam in een privé-lespraktijk.

De persoonlijke band met het vanavond bespeelde orgel wordt uitgedrukt in het feit, dat Jan Harryvan tussen 1975 en 1977 op dit orgel lessen ontving van Henk Valk te Groningen, als voorbereiding op zijn studie aan het stedelijk conservatorium. Later, in 1983, organiseerde hij op dit instrument een concert-serie gegeven door afstuderende conservatorium-studenten. Deze serie droeg de naam 'Organo ad Libitum' en bevatte vooral muziek uit de 19e en 20e eeuw.

INFORMATIE OVER DE ORGELSOLI

De variaties over Psalm 100 bestaan uit vier delen, waarin Wim van Beek, organist van de Martinikerk te Groningen, steeds een ander facet van deze psalm tot uitdrukking heeft willen brengen. Begonnen wordt met een driestemmige zetting van het koraal. Gevolgd door een afwisseling tussen het koraal op het hoofdwerk en een echo op het bovenwerk. De tweede variatie bevat een melodisch motief afkomstig uit de eerste liederregel, waarmee een aantal keren gemoduleerd wordt. Dan volgt in de derde variatie een uitkomend gespeelde meditatie voorzien van begeleidende akkoorden. Besloten wordt met een koraalzetting die onderbroken wordt met fragmenten van de eerste regel. In de eerste twee variaties zullen de fluiten van het orgel hoofdzakelijk gebruikt worden, in de derde variatie valt de uitkomende stem met de Sesquialter op en de tongwerken zullen deze variaties besluiten.

Het koraalvoorspel 'In Dir ist Freude' is gebaseerd op de melodie van Gezang 477 uit het Liedboek voor de Kerken. Het is een van Bachs meest uitbundige koraalvoorspelen. Het wordt vanavond gespeeld met een gecombineerd plenum van tongwerken en mixturen. In het pedaal hoort u door het hele stuk een karakteristiek motief tegen de koraalmelodie in spelen.

Het Trio in F van Krebs bestaat uit een op twee klavieren gespeeld thema, dat een aantal keren gevarieerd wordt in beide stemmen. Na een vrolijk getoonzet middendeel keert dit thema terug in zijn oorspronkelijke toonsoort.

Behalve de beroemde Toccata en Fuga in d-moll heeft Bach nog een Toccata in d geschreven en wel in de toonladder d-dorisch. Een fijn stuk om naar te luisteren en om te spelen. De dorische Toccata schreef Bach voor een orgel met twee klavieren. U hoort dus een afwisseling tussen een groot geluid op het hoofdwerk van het orgel en een soort echo op het bovenwerk.

DISPOSITIE

HOOFDWERK

Prestant 8'
Octaaf 4'
Mixtuur 3-5 st.
Roerfluit 8'
Speelfluit 4'
Woudfluit 2'
Dulciaan 16'
Trompet 8'

BOVENWERK

Holpijp 8'
Roerfluit 4'
Octaaf 2'
Larigot 1 1/3
Sesquialter 2 st.
Kromhoorn 8'
Tremulant

PEDAAL

Bourdon 16'
Bourdon 8'
Front Cornet 4'

KOPPELS

BW - HW
Ped. - BW
Ped. - HW

